

KODEKS FOR SAMARBEJDE I KOMMUNALBESTYRELSEN

Forord

- Arbejdet og samarbejdet i en kommunalbestyrelse er noget af det mest centrale i vores lokale demokrati. Det er her, der tages beslutninger på borgernes vegne og her, ansvaret for den lokale velfærd og vækst og kommunens udvikling ligger.
- Samtidig er en kommunalbestyrelse unik, fordi den i sig selv repræsenterer uenighed – uenighederne er en naturlig del af politik og dermed også kommunalpolitik.
- I langt de fleste kommunalbestyrelser hersker en god samarbejdskultur, hvor der er respekt for politiske forskelligheder og meninger. I Danmark og i særdeleshed i kommunerne er der en lang og solid tradition for konsensus og de fælles løsninger.
- I modsætning til virksomheder og organisationer, som måler medarbejdernes trivsel gennem tilfredshedsundersøgelser og APV-målinger, er der ikke på samme måde løbende målinger af kommunalbestyrelsesmedlemmernes trivsel, arbejdskultur og arbejdsmiljø.
- Nogle gange sker det, at samarbejds-kulturen udfordres, og der er et for stort fokus på personlige konflikter, hvor politiske drillerier kammer over, og interaktionerne i og uden for byrådssalen bliver ødelæggende for det gode samarbejde. Det slider på alle i kommunalbestyrelsen og kan potentielt være en trussel mod det lokale demokrati og kommunens udvikling.
- Et kodeks for det gode samarbejde i kommunalbestyrelsen kan være et godt værktøj, fordi det giver mulighed for at drøfte og overveje, hvilke værdier, normer og spilleregler, I ønsker, skal gælde for jeres arbejde i kommunalbestyrelsen.
- Kodeks for det gode samarbejde er ikke nyt, og mange kommunalbestyrelser har allerede et sådan kodeks. Hvis det er tilfældet i jeres kommune, kan det være godt at genbesøge jeres kodeks i forbindelse med en ny valgperiode.
- Formålet med dette materiale er at inspirere jer til at have fokus på samarbejds-kulturen i kommunalbestyrelsen.
- Materialet er udformet som et slideshow, som I kan gennemgå på et kommunalbestyrelsesmøde. Det kan selvfølgelig også bare læses på skærmen eller printes ud og læses som et inspirationskatalog.

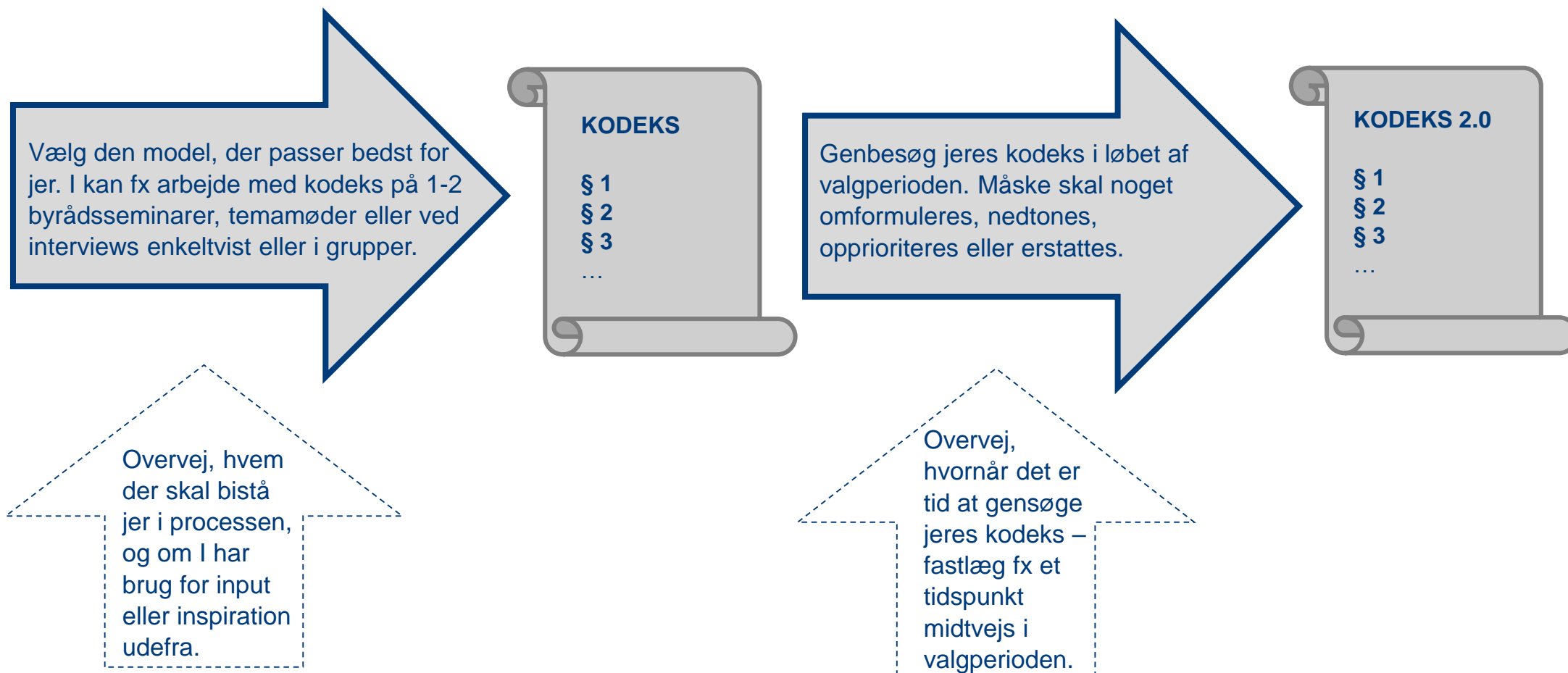
Rigtig god fornøjelse!

Hvad er et kodeks – og hvad indeholder det?

- Et kodeks er en slags samarbejdsaftale for kommunalbestyrelsen.
- Formulering af et kodeks er en god anledning til at få drøftet samarbejds klimaet i kommunalbestyrelsen – både hvordan det er nu, og hvordan, I ønsker, det skal være.
- Kodekset er kommunalbestyrelsens og formuleres af kommunalbestyrelsesmedlemmerne. Det betyder også, at det er kommunalbestyrelsesmedlemmerne alene, som bestemmer, hvad kodekset skal indeholde og have fokus på.
- Temaer, punkter, længde, udformning og fokus i et kodeks er afhængigt af, hvad den enkelte kommunalbestyrelse lægger vægt på.

Proces – at arbejde med et kodeks

Fokuser på processen. Den er næsten ligeså vigtig som selve kodeks. Arbejdet med at formulere kodeks skaber typisk rum for gode drøftelser, der sjældent er tid til i hverdagen. Og drøftelserne er ofte givtige at vende tilbage til, hvis samarbejdet bliver udfordret undervejs i valgperioden.



Mulige temaer i et kodeks

Plads til politikudvikling

Samspil med forvaltningen og
ansvarsfordeling

Forhold til borgere og civilsamfund

Rammerne om det politiske arbejde

Politisk lederskab

Sociale medier og borgerdialog

Professionel uenighedskultur og
respekt for forskelligheder

Relationer mellem kommunal-
bestyrelsesmedlemmer

Et godt samspil – mulige dogmer

- Gå efter "bolden" frem for manden.
- Hav respekt for hinandens holdninger – også når I ikke er enige.
- Vær åbne for at tale om samarbejdskonflikter og nysgerrige på fællesmængden.
- Vær opmærksom på, hvilke konsekvenser det har for samarbejdet, når uenighederne i kommunalbestyrelsen fortsætter på sociale medier.
- ...

Sociale medier – en ny platform for samarbejdet

- De sociale medier gør kontakten til borgerne nemmere. Her er der rig mulighed for input og politisk debat.
- De sociale medier er også styret af algoritmer, der fremmer den hårde tone og kan let blive et ekkokammer, hvor de få får lov at sætte dagsordenen for de mange.
- I forbindelse med udviklingen af kodeks for det gode samarbejde kan I med fordel have en drøftelse af hvorvidt og i så fald hvordan, I som kommunalbestyrelse ønsker at kommunikere med borgerne og hinanden om arbejdet i kommunalbestyrelsen.


Sexisme og krænkende adfærd

- Sexisme og krænkende adfærd foregår i kommunalpolitik. Det kan have store konsekvenser for alle involverede. Derfor er det et centralt emne at drøfte i forbindelse med samarbejdet i kommunalbestyrelsen.
- I forbindelse med udarbejdelsen af kodeks, kan I med fordel beslutte, hvordan I forebygger, at det forekommer hos jer, og hvordan I vil håndtere det, hvis der opstår en hændelse omkring sexisme og/eller krænkende adfærd.
- Sexisme og krænkende adfærd er et svært og følsomt emne. Husk at vi alle har forskellige grænser og opfattelser. Det ene er ikke mere rigtigt end andet.
- Se mere her: Sexisme i kommunalpolitik – forebyggelse og håndtering, KL oktober 2020.

Sexisme handler overordnet om diskrimination og fordomme på baggrund af køn. Sexisme udøves både af mænd og kvinder


*Krænkende adfærd
Der er tale om krænkende handlinger, når én eller flere personer groft eller flere gange udsætter andre personer for adfærd, som af disse personer opfattelse som nedværdigende.*

Eksempler på kodeks

 AARHUS KOMMUNE

AARHUS BYRÅDS SAMARBEJDSKODEKS 2018-2021

- Troværdighed**
Vi står ved, det vi siger. Vi overholder aftaler og respekterer fortrolighed.
- Respekt**
Vi møder hinanden, borgere og samarbejdspartnere med respekt.
- Engagement**
Vi engagerer os politisk, fagligt og socialt.
Vi stræber efter at gøre en forskel.

 ODENSE
KOMMUNE

Kodeks for byrådets virke og samarbejde


Generelt

- Der sker i disse år en udvikling i samfundet – internationalt, nationalt og lokalt – hvor tonen og omgangsformen til tider bliver mere uforsonlig. Dette påvirker også den politiske debat, ligesom den politiske debatform påvirker tonen og omgangsformen i det øvrige samfund. Odense Byråd ønsker med dette kodeks at bidrage til en kulturel, samfundsmæssig forandring, hvor Odense Byråd – både i og uden for byrådsalen – har som ambition at ville kendes for en respektfuld politisk debat, hvor der er plads til og forståelse for forskellige holdninger.
- Som medlem af byrådet har man en særlig adgang til information – blandt andet via muligheden for at stille spørgsmål til den kommunale forvaltning. Når man har den særlige adgang til information, har man også en forpligtelse til at tilstræbe et sagligt, nøgternt og oplyst grundlag i den politiske debat generelt.
- Politik er også passion, hvorfor debatten kan være direkte i sin form, men ambitionen er, at der skal opretholdes en ordentlig tone med respekt for hinandens forskellighed, politiske holdninger og ideer. Byrådsmedlemmer afholder sig derfor fra at omtale hinanden i nedsættende vendinger eller med fornærmende kendeord.

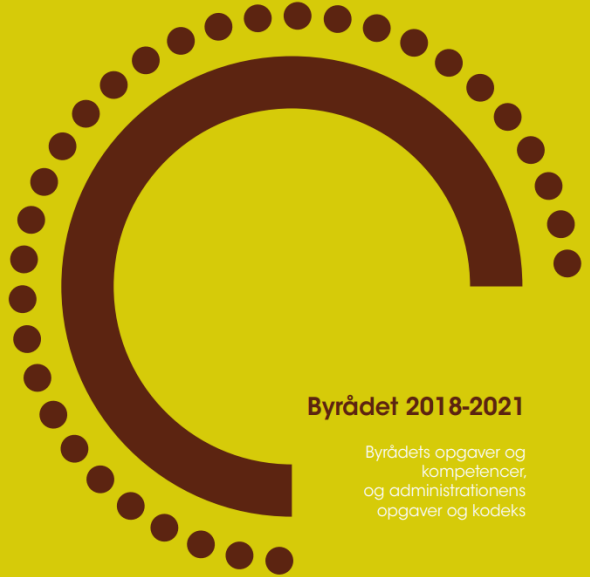



Politisk kodeks



 Ikast-Brande
Kommune

Kodeks for god politisk ledelse



Byrådet 2018-2021

Byrådets opgaver og kompetencer, og administrationens opgaver og kodeks

Testamente fra den afgående kommunalbestyrelse

Nogle kommunalbestyrelser vælger at bruge et kommunalvalg som en anledning til at have en drøftelse enten i hele kommunalbestyrelsen eller i partigrupperne af samarbejdet i indeværende valgperiode:

- Hvad har fungeret godt? Og hvor er samarbejdet blevet udfordret?
- Hvilke spilleregler, normer eller værdier anbefales den nye kommunalbestyrelse at tage bestik af i deres arbejde?
- Tre råd til den nye kommunalbestyrelse, fx arbejdsmetoder, balancering mellem arbejde og fritid, muligheder og opmærksomhedspunkter ift. at være et offentligt ansigt i egen kommune, samarbejdsværdier mv.

Opsummering

- Se udarbejdelse af kodeks som en anledning til at få talt om samarbejds-kulturen i kommunalbestyrelsen.
- Processen er vigtig – nogle gange vigtigere end resultatet.
- Der er ikke *ét* korrekt resultat, eller *én* rigtig model for processen.
- Det er kommunalbestyrelsens papir – ikke forvaltningens.
- Kodeks kan udarbejdes når som helst i valgperioden – det er særligt oplagt lige efter konstitueringen.
- Den afgående kommunalbestyrelse kan udarbejde et ”testamente” til den kommende bestyrelse - hvilke gode råd er værd at give videre?